

OLUKORRA KIRJELDUS RUILA PÕHIKOOLIS

Koolis õppis 14.05.2025 seisuga 170 õpilast, neist 58 I kooliastmes, 55 II kooliastmes ja 57 III kooliastmes.

1. Õppekava vastavus nõuetele

1.1. Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus¹ (edaspidi *PGS*) sätestab, et kooli õppekava kehtestab direktor, esitades õppekava või selle muudatused enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õppenõukogule ja õpilasesindusele.

Õppekava on kehtestatud direktori käskkirjaga² ning see on esitatud enne kehtestamist arvamuse andmiseks hoolekogule³ ja õppenõukogule.⁴ Õpilasesindusele ei ole arvamuse andmiseks õppekava enne kehtestamist esitatud. Juhtkonna sõnul kaasatakse õpilasi oluliste teemade osas, kuid kogu õppekava ei ole esitatud õpilasesindusele arvamuse avaldamiseks. Direktor lisas, et õpilasesinduse esindaja osaleb hoolekogu koosolekul ning ka nendelt koosolekutelt saavad õpilased informatsiooni.

Ärakuulamisel selgitas pidaja, et õpilasesindusega on põhjalikult läbi arutatud ja nende ettepanekuid arvestatud hindamisjuhendi kehtestamisel, nutivahendite kasutamisel, kooli päevakava kehtestamisel (söögivahtetunnid, õuevahetunnid), koolivormi kehtestamisel, huvitegevuse võimaluste kohta, klassiväliste ürituste planeerimisel.

Selgitame, et järelevalves ei esitatud õpilasesinduse arvamust kinnitavaid dokumente. Lisame, et õpilasesindus peab andma arvamuse kogu õppekavale, mitte ainult valitud osadele. Arvamuse andmine on vajalik kinnitada dokumentaalselt.

Kooli õppekava sisukorra järgi on õppekaval kuus lisa, sh ainekavad. Üheks lisaks on kodukord, mis omakorda sisaldab lisasid – arenguevestluste läbiviimise kord, õpilaste tunnustamise kord, koduõppe individuaalse õppekava vorm ning mitteformaalse õppetöö õpitulemuste võrdlustabel. Juhtkonna sõnul on nimetatud dokumendid koolis kasutuses ning toetavad õppetööd.

PGS⁵ sätestab põhikooli õpilaste suurima lubatud nädala õppekoormuse. Õppekava tunnijaotusplaani järgi on koolis ületatud lubatud tundide mahtu 1. ja 3. klassis. Lubatud on 1. klassis 20 ja 3. klassis 25 tundi, mõlemas klassis on ületatud lubatud tundide mahtu ühe tunniga.

¹ PGS, § 17 lg 2, § 71 lg 2 p 2.

² Direktori 03.09.2024 käskkiri nr 1-2/3/2024.

³ Hoolekogu 22.08.2024 protokoll (numbrita).

⁴ Õppenõukogu 30.08.2024 protokoll nr 1-3/37.

⁵ PGS, § 25 lg 2.

Juhtkonna sõnul on tundide mahtu ületatud ühe tunni võrra 1. klassis koorilaulu tunniga ja 3. klassis ujumistunniga. Kohustuslikku tundide mahtu ei ole lubatud ületada.

Ärakuulamisel selgitas pidaja, et 1. klassi huviringi koorilaul ja 3. klassis ujumistund on lisatud tunnijaotusplaani vanemate palvel ja hoolekogu on seda koosolekul koostöölastanud.

Selgitame, et hoolekogu ega ka mõni teine organ ei saa anda luba kohustuslike tundide mahu suurendamiseks.

Koolis on läbimõeldult korraldatud igapäevase info jagamine nii õpetajatele, vanematele kui ka õpilastele. Igal nädalal esmaspäeval edastatakse infokiri kogu koolipererele. Vestlustel selgus, et see infokiri on ülevaade kogu koolinädala kohta ning on nii õpilaste, vanemate kui ka õpetajate arvates väga oluline.

1.2. Kooli õppekava üldosa

Õppekava on hinnatud vastavalt põhikooli riiklikule õppekavale⁶ (edaspidi *PRÕK*), põhikooli lihtsustatud riiklik õppekavale⁷ (edaspidi *PLRÕK*) ja PGSile.

Kooli õppekava üldosa ei ole kooskõlas PGSis, PRÕKis ja PLRÕKis sätestatuga ja vajab täiendamist.

- 1.2.1. PRÕK⁸ sätestab õppekava läbivad teemad. Kooli õppekavas on ajakohastamata „Teabekeskond ja meediakasutus“, mis on kirjeldatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel.
- 1.2.2. PRÕK⁹ sätestab, et hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord määratakse kooli õppekavas. Kooli õppekava üldosas koolisisest korda kirjeldatud ei ole, kord on kirjeldatud lisatud hindamisjuhendis.
- 1.2.3. PRÕK¹⁰ sätestab, et kooli õppekava üldosas tuuakse välja vaba tunniressursi kasutus ja põhjendused. Tõstetud on mitme kohustusliku õppeaine tunni mahtu, kuid puudub selgitus, millised on täiendavad tegevused kohustuslike õppeainete suurenenud tunnimahu raames. Tunnijaotusplaanis on teises kooliastmes vähendatud eesti keele mahtu ühe tunni võrra, kuid puudub kirjeldus, kuidas saavutatakse kõik õpitulemused. Kooli õppekava üldosas esitatud matemaatika tunni jaotus ei ühti valdkonnakavas toodud tunni jaotusega.
- 1.2.4. PRÕK¹¹ sätestab, et kool võib viie palli süsteemi asemel kasutada koolisisest teistsugust hindedüsteemi. Kasutatav hindedüsteem ja hinnete viie palli süsteemi teiseks põhimõtteks sätestatakse kooli õppekavas. Kooli õppekavas puudub selgitus, millist hindedüsteemi koolis kasutatakse, viidatud on ainult PGSi ja PRÕKi paragrahvidele, mis ei anna selget ülevaadet. Hindamine on kirjeldatud ainult hindamisjuhendis.
- 1.2.5. PRÕK¹² sätestab, et kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta vähemalt kaks korda õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras. Kooli õppekavas nimetatud korda kirjeldatud ei ole, vastav viide on lisatud hindamisjuhendis.

⁶ Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“.

⁷ Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määrus nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“.

⁸ PRÕK, § 14 ja lisa 14.

⁹ PRÕK, § 19 lg 4.

¹⁰ PRÕK, § 24 lg 6 p 2.

¹¹ PRÕK, § 21 lg 4.

¹² PRÕK, § 19 lg 3.

- 1.2.6. PGS¹³ sätestab õpilase maksimaalse lubatud nädalakoormuse. 1. ja 3. klassi nädalakoormus on ületatud.
- 1.2.7. PRÕK¹⁴ sätestab, et kool paneb 9. klassi õpilasele aastahinded välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle. Kooli õppekava lisas esitatud hindamisjuhendis on aga kirjeldatud, et lõpetajale pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle. Antud juhul on õppekava lisa sõnastuses lähtutud kehtetust versioonist.

1.3. Kooli õppekava ainekavad

Põhikooli võõrkeelte, matemaatika, sotsiaalainete ja kehalise kasvatuses valdkondade kavad ja ainekavad vajavad täiendamist.

- 1.3.1. Põhikooli võõrkeelte valdkonnakavas ei vasta PRÕKi¹⁵ nõuetele A-võõrkeele ning B-võõrkeele ainekavad. A-võõrkeele ja soome keele kui B-võõrkeele ainekavades on teise ja kolmanda kooliastme õpitulemuste aluseks võetud ainekava kehtetu versioon. Klassiti jaotatud õpitulemused on korrektsed.
- 1.3.2. Põhikooli matemaatika valdkonnakavas ei vasta PRÕKi¹⁶ nõuetele valdkonnakava üldosa. Valdkonnakava üldosas toodud tunnijaotus ei vasta kooli õppekava üldosas toodud tunnijaotusele.
- 1.3.3. Põhikooli sotsiaalainete valdkonnakavas ei vasta PRÕKi¹⁷ nõuetele valdkonnakava üldosa ja ühiskonnaõpetuse ainekava. Valdkonnakava üldosas puuduvad õppekava läbivate teemade käsitlemise kirjeldused, ühiskonnaõpetuse ainekava on kirjeldatud riikliku õppekava kehtetu versiooni alusel ja õpitulemused osaliselt puuduvad.
- 1.3.4. Põhikooli kehalise kasvatuses valdkonnakavas ei vasta PRÕKi¹⁸ nõuetele kehalise kasvatuses ainekava, milles puudub klassiti kirjeldatud õppesisu.
- 1.3.5. Põhikooli lihtsustatud õppetaseme võõrkeele ainekava ei vasta PLRÕKile¹⁹, sest kooli ainekavas esitatud tunnihaht 5. klassis erineb riiklikust mahust ja vastav selgitus puudub.
- 1.3.6. Põhikooli lihtsustatud õppetaseme kunstiõpetuse ainekava ei vasta PLRÕKile²⁰, sest kooli ainekavas esitatud 1., 2. ja 3. klassi tunnihaht erineb riiklikust tunnimahust ja vastav selgitus puudub. Samuti ei ole kooliastmete õpitulemused kooskõlas kehtiva ainekavaga.
- 1.3.7. Põhikooli lihtsustatud õppetaseme kehalise kasvatuses ainekava ei vasta PLRÕKile²¹, sest kooli ainekavas esitatud tunnihaht erineb riiklikust tunnimahust ja vastav selgitus puudub. Samuti ei ole klassiti kirjeldatud õpitulemused kooskõlas kehtiva ainekavaga.

1.4. Ettekirjutused pidajale

- 1.4.1. Tagada kooli õppekava kehtestamine direktori poolt, esitades õppekava või selle muudatused enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õppenõukogule

¹³ PGS, § 25 lg 2.

¹⁴ PRÕK, § 22 lg 12

¹⁵ PRÕK, lisa 8.

¹⁶ PRÕK, § 24 lg 6 p 2.

¹⁷ PRÕK, § 24 lg 7 ja PRÕK, lisa 6.

¹⁸ PRÕK, § 24 lg 7 ja PRÕK, lisa 2.

¹⁹ PLRÕK, lisa 1 p 3.2.4.

²⁰ PLRÕK, lisa 1 p 3.2.4 ja PLRÕK, lisa 1 p 4.9.

²¹ PLRÕK, lisa 1 p 3.2.4 ja PLRÕK, lisa 1 p 4.11.

ja õpilasesindusele, vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lõikele 2. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

- 1.4.2. Tagada kooli õppekava üldosa vastavus põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ järgmistes osades:
 - 1.4.2.1. Tagada kooli õppekavas läbiva teema „Teabekeskond ja meediakasutus“ kirjeldamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 14 lisale 14.
 - 1.4.2.2. Tagada õppekavas hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 19 lõikele 4.
 - 1.4.2.3. Tagada õppekava üldosas vaba tunniressursi kasutamise põhjendamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõike 6 punktile 2.
 - 1.4.2.4. Kirjeldada õppekavas koolis kasutatava hindedüsteemi põhimõtted ning hinnete viie palli süsteemi teisendamine lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 21 lõikest 4.
 - 1.4.2.5. Kirjeldada õppekavas koolis kasutatavad põhimõtted, millest lähtuvalt antakse õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise ja hoolsuse kohta vähemalt kaks korda õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras, vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 19 lõikele 3.
 - 1.4.2.6. Tagada õpilase maksimaalne lubatud nädalakoormus 1. ja 3. klassis vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikele 2.
 - 1.4.2.7. Tagada, et kooli õppekava üldosas oleks sätestatud 9. klassi õpilasele aastahinnete väljapanemine hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, lähtudes Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 22 lõikest 12.

Ärakuulamisel selgitas pidaja, et kooli õppekava lisaks olevas hindamisjuhendis on kirjeldatud, et lõpetajatele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite sooritamist ning lõpueksamid toimuvad enne 1. juunit. Pidaja on arvamusel, et sellega on nõue täidetud.

Selgitame, et Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrust nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ on muudetud ning kehtivas kooli õppekava lisas 5 on lähtutud kehtetust versioonist, mille kohaselt pannakse aasta hinded välja enne lõpueksamite toimumist. Määruse kehtiva versiooni järgi jätkub õppetöö peale eksameid ning hinded pannakse välja 1. juuniks.

Ettekirjutuse 1.4.2 täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

- 1.4.3. Tagada kooli õppekava põhikooli ainekavade vastavus Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määrusele nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ järgmistes punktides:
 - 1.4.3.1. Tagada kooli õppekavas võõrkeelte valdkonnakavas A-võõrkeele ja B-võõrkeele ainekavade esitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ lisale 8.
 - 1.4.3.2. Tagada kooli õppekavas matemaatika valdkonnakava üldosa esitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõike 6 punktile 2.
 - 1.4.3.3. Tagada kooli õppekavas sotsiaalainete valdkonnakava üldosa ja ühiskonnaõpetuse ainekava esitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikele 7 ja lisale 6.

- 1.4.3.4. Tagada kooli õppekava kehalise kasvatuse ainekava esitamine vastavalt Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ § 24 lõikele 7 ja lisale 2.
- 1.4.3.5. Tagada kooli õppekavas põhikooli lihtsustatud õppetaseme võõrkeele ainekava tunnimahut 5. klassis vastavalt Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ lisa 1 punktile 3.2.4.
- 1.4.3.6. Tagada kooli õppekavas põhikooli lihtsustatud õppetaseme kunstiõpetuse ainekavas 1., 2. ja 3. klassi tunnimahu ja kooliastmeti õpitulemuste esitamine lähtudes Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ lisa 1 punktidest 3.2.4 ja 4.9.
- 1.4.3.7. Tagada kooli õppekavas põhikooli lihtsustatud õppetaseme kehalise kasvatuse ainekavas tunnimahu ja kooliastmeti õpitulemuste esitamine lähtudes Vabariigi Valitsuse 16.12.2010. a määruse nr 182 „Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava“ lisa 1 punktidest 3.2.4 ja 4.11.

Ettekirjutuse 1.4.3 täitmise tähtaeg: 01.10.2025

2. Õppekorralduse vastavus nõuetele

2.1. Kooli väärtused ja eripära

Kooli õppekava üldosas peab esitama õppekava aluseks olevad väärtused ja kooli eripära.²²

Kooli õppekavas on punktis 1 välja toodud kooli visioon, missioon ning visiooni ja missiooni elluviimist toetavad tegurid. Kooli visioon on „Ruila Põhikool on kogukonda ühendav haridus- ja kultuurikeskus Ruila ja Laitse piirkonnas“. Kooli missioon on „Leiame igas lapses parima ja õpetame tema tugevustest lähtuvalt!“. Õppekavast ei selgu kooli eripära ega kooli väärtused.

Ärakuulamisel selgitas pidaja, et kooli väärtused, eripära ja kasvatustöö rõhuasetused on kooli õppekava üldosas ja selle alapunktides lõimituna välja toodud.

Selgitame, et õppekavas on välja toodud visioon ja missioon ning nende elluviimiseks toetavad tegurid. Konkreetselt kooli eripära õppekavast ei selgu ning seda on vajalik dokumendis välja tuua.

Vestlustel osalejate sõnul on tegu mõisakooliga, kus igal õpilasel aidatakse leida oma tugevused ja eripära. Koolis pakutakse mitmekülgset huviharidust ja ka ratsutamist, sest koostööd tehakse Ruila Talliga.

2.2. PGSi²³ kohaselt peab direktor kehtestama kooli päevakava, mis peab kajastama õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevuste, nagu pikapäevarühmas, ringides ja stuudiotest korraldatavate tegevuste järjestust ja ajalist kestust, ning mille osa peab olema tunniplaan. Sotsiaalministri määruse²⁴ kohaselt on tunniplaan päevakava osa.

Direktor on kehtestanud²⁵ päevakava, mille lisaks on tunniplaan. Direktor selgitas, et sellel

²² PRÕK, § 24 lg 6 p 1.

²³ PGS, § 25 lg 6.

²⁴ Sotsiaalministri 27.03.2001. a määrus nr 36 „Tervisekaitseõuded kooli päevakavale ja õppekorraldusele“, § 10 lg 1.

²⁵ Direktori 17.12.2024 käskkiri nr 4/3-4.

õppeaastal toimub koolis õppetöö ja teadmiste hindamine semestripõhiselt ning õpilased saavad hindeid kaks korda aastas, semestri lõpus.

2.4. PGSi²⁶ kohaselt kehtestab kooli kodukorra direktor ja selle muudatused tuleb esitada enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule ja õpilasesindusele. Kodukord on direktori käskkirjaga kehtestatud.²⁷ Hoolekogule on tutvustatud kooli kodukorda²⁸, kuid protokollist ei selgu, millise tulemuseni on jõutud, kuivõrd hoolekogu nõustus kodukorraga. Hoolekogule on kodukorda tutvustatud peale seda, kui direktor on kodukorra kehtestanud. Õppenõukogu²⁹ on andnud arvamuse kodukorra muudatuste kohta. Koolis on sellel õppeaastal direktor kehtestanud käskkirjaga õppekava³⁰ kahel korral, mõlema kehtestamise juures on välja toodud, et õppekava lisa on kooli kodukord. Kodukord on direktori käskkirjaga ka eraldi kehtestatud ning seda on tehtud enne, kui kehtestati viimane järelevalves esitatud kooli õppekava.

Juhtkonna sõnul tekkis õppeaasta alguses vajadus välja töötada mitteformaalses õppes omandatud teadmiste ja oskuste arvestamise kord kooli õppetöös seoses uute õpilaste lisandumisega. Antud dokument sai kooli kodukorda lisatud ja hoolekogu teavitati tagantjärele. Hoolekogu ettepanekuid ei esitanud.

Kooli kodukorra³¹ kohaselt peavad vanem ja õpilane tutvuma kodukorraga ja allkirjastama selle lühikokkuvõtte. Vestluses õpilaste ja vanematega selgus, et iga õppeaasta alguses esitatakse kodukorra lühikokkuvõtte voldik, mille vanemad ja õpilased allkirjastavad. Nooremad õpilased kasutavad kalendermärkmikku, mis on kooli poolt igale õpilasele antud ning nad kleebivad voldiku oma märkmikku.

Vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamise kohta koolis on kodukorras punkt 4, milles on välja toodud, keda tuleb teavitada õpilase ja kooli töötaja vaimset või füüsilist turvalisust ohustavatest juhtumitest. Ennetamise või ka täpsema tegutsemise kohta ei ole kodukorras infot välja toodud. Veel selgub, et kui territooriumil on alkoholi- või narkojoobes isik, siis tuleb koheselt pöörduda politseiesindaja poole. Punktis 4.8 on välja toodud, et õpilasel ei tohi koolis olla kaasas erinevaid esemeid ning punktis 10.3 on sõnastatud, mida tehakse, kui õpilasel on kaasas lubamatuid esemeid.

Juhtkond selgitas, et vaimse ja füüsilise turvalisuse tagamine on kodukorras lahti kirjutatud ning kogu koolipere järgib seda.

Koolikiusamise ennetamise kohta ei ole kodukorras kirjutatud. Kirja on pandud, kuidas toimub juhtumi menetlemine. Esimeses etapis on öeldud, et märkaja teavitab mõlema osapoole lapsevanemat läbi eKooli.

Juhtkonna selgituste kohaselt on kooli meeskond mõned aastad tagasi läbinud KiVa programmi ning sellest programmist lähtuvalt on koostatud tegevusplaan, kuidas kiusamisjuhtumi korral tegutsetakse.

²⁶ PGS, § 68 lg-d 1, 2.

²⁷ Direktori 31.10.2024 käskkiri nr 1-2/4/2024.

²⁸ Hoolekogu 12.11.2024 protokoll (numbrita).

²⁹ Õppenõukogu 30.10.2024 protokoll nr 1-3/38.

³⁰ Direktori 03.09.2024 käskkiri nr 1-2/3/2024; 01.11.2024 käskkiri nr 1-2/5/2024.

³¹ Kooli kodukord, p 1.4.

PGSi³² kohaselt sätestatakse kooli kodukorras jälgimisseadmetiku kasutamise kord. Direktor ütles, et kooli õpperuumides jälgimisseadmetikku ei kasutata, kuid kasutatakse kooli territooriumil. Kodukorras tuleb sätestada vastav kord.

Kodukorras on välja toodud distantsõppe korraldus ja hübriidõppe korraldus. Hübriidõppena on kodukorras selgitatud õpet, kus kontaktõpe toimub klassis ning puuduval õpilasel on võimalik videosilla abil tundi jälgida ning õpilane märgitakse eKooli päevikus kohalolijaks. Juhtkonna sõnul hübriidõppe võimalusi aeg-ajalt kasutatakse ning see on vajalik.

2.5. PGSi³³ kohaselt korraldab direktor kooli hädaolukorra lahendamise plaani väljatöötamise, kaasates vajaduse korral õppenõukogu ja hoolekogu ning eksperte. Hädaolukorra lahendamise plaani kehtestab direktor.³⁴

Hädaolukorra lahendamise plaan on kehtestatud direktori käskkirjaga.³⁵ Plaani koostamisel on lähtutud seadusest ja välja on toodud käitumine erinevates olukordades.

2.6. PGSi³⁶ kohaselt tuleb õppeveerandi/trimestri või kursuse jooksul läbitavatest peamistest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest teavitada õpilasi õppeveerandi/trimestri või kursuse algul. Samuti peab kool looma statsionaarses õppes õppivate õpilaste vanematele võimalused sellekohase teabega tutvumiseks.

Kooli kodukord sätestab, et õppeperioodi alguses teeb õppeaine õpetaja õpilasele teatavaks vastava õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise aja ja vormi ning hindamise kriteeriumid. Õpilase teavitamisel lähtub õpetaja enda töökavast.

Õpetajate sõnul toimub õpilaste teavitamine semestri alguses ning räägitakse teemadest, mida sellel semestril läbitakse ning kuidas toimub hindamine. Iga õpetaja koostab semestripõhiselt ainekaardi, milles on välja toodud õpitavad teemad ja õpitulemused. Õpilaste sõnul õpetajad teavitavad suurematest töödest ka jooksvalt.

2.7. PGSi³⁷ kohaselt rakendatakse koduõpet, kui vanem soovib põhiharidust omandava õpilase õppetööd iseseisvalt korraldada. Vanema taotlusel koduõppe korraldus peab lähtuma haridus- ja teadusministri määrusest³⁸, mille kohaselt tuleb õpilasele koduõppe rakendamiseks vanemal esitada kooli direktorile taotlus hiljemalt 20. augustiks, kui koduõpet soovitakse rakendada alates õppeaasta algusest, ning hiljemalt 20. detsembriks, kui koduõpet soovitakse rakendada alates II poolaasta algusest.³⁹

Otsuse vanema taotlusel koduõppe rakendamise kohta teeb kooli õppenõukogu.⁴⁰

³² PGS, § 44 lg 6.

³³ PGS, § 45 lg 3.

³⁴ PGS, § 45 lg 4.

³⁵ Direktori 18.03.2025 käskkiri nr 1-2/1/2025.

³⁶ PGS, § 55 lg 3.

³⁷ PGS, § 23 lg 1 p 2.

³⁸ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“.

³⁹ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 5 lg 2.

⁴⁰ Haridus- ja teadusministri 28.02.2018. a määrus nr 6 „Koduõppe ja haiglaõppe tingimused ja kord“, § 5 lg 4.

Koduõppele on lubatud õppenõukogu otsusega⁴¹ kaks õpilast. Mõlemad õpilased on koduõppel lapsevanema soovil. Samad õpilased on lubatud koduõppele ka 2023. aastal.⁴²

Juhtkonna sõnul on tegemist perega, kus vanem on otsustanud oma lapsi ise õpetada. Õpilastele on koostatud individuaalsed õppekavad (edaspidi *IÕK*) ja kaks korda aastas käivad õpilased koolis teadmiste kontrollis.

2.8. Ettepanekud direktorile

2.8.1. Esitada kooli õppekavas konkreetsemalt kooli eripära, et see oleks arusaadav ning kooli olemust paremini edasiandev.

2.8.2. Kaasata aktiivsemalt õpilasesindus kooli dokumentide kooskõlastamisse ja fikseerida õpilasesinduse arvamused, et õpilaste arvamused oleksid kajastatud ning nendega saaks edasises töös arvestada.

2.8.3. Kaaluda võimalust kehtestada kooli kodukord eraldiseisva dokumendina.

2.9. Ettekirjutus pidajale

Tagada kodukorras jälgimisseadmetiku kasutamise korra sätestamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 44 lõikes 6 sätestatust. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse korralduse ja tulemuslikkuse hindamine koolis

3.1. PGSi⁴³ kohaselt tuleb koolis teha sisehindamist, mis on pidev protsess ja mille eesmärk on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Kooli sisehindamise korra peab kehtestama⁴⁴ direktor, esitades selle enne arvamuse andmiseks hoolekogule. Direktor on sisehindamise korra kehtestanud⁴⁵, eelnevalt on arvamust avaldanud hoolekogu.⁴⁶ Sisehindamise korra kohaselt koostatakse sisehindamise aruanne iga kolme aasta järel kooli õppeaasta aruannete põhjal. Viimane sisehindamise aruanne on koolis koostatud 2023. aastal.

Järelevalves esitati sisehindamise aruanne 2019–2023. Aruandes on analüüsitud perioodi 01.09.2022–14.06.2023. Välja on toodud neli valdkonda – protsessid, huvigrupid, õppimine ja areng, ressursid. Igas valdkonnas on välja toodud valdkonnas sõnastatud eesmärk, tegevused, hinnang ja tulemuste analüüs. Analüüsis on peamiselt loetelu, mida on tehtud või mida on selle tegevusega soovitud kontrollida. Iga valdkonna lõpus on välja toodud parendusettepanekud.

Valdkonnas huvigrupid on andmed eesmärgi „Vallavalitsus toetab kooli arenguid selle vajadustest lähtuvalt“ kohta. Nimetatud eesmärgi tegevusena on välja toodud – tugispetsialistide tagamine ja hariduslike erivajadustega (edaspidi *HEV*) õpilaste toetamine. Tulemuste osas on loetelu, kui paljud õpilased tugiteenuseid on saanud ja õppekorralduse kirjeldus. On jõutud järeldusele, et tugispetsialistide teenust ei tagatud soovitud mahus ning õpetajad vajavad rohkem teadmisi. Nimetatud tegevuse järel on välja toodud parendusettepanekud 2021/2022. ja 2022/2023. õppeaastal, millest nähtub, et tugispetsialistide vajadus on igal aastal olnud teemaks ning tugispetsialistide palkamine on vajalik.

Järelevalves esitatud sisehindamise aruanne koosneb statistilistest andmetest, mida on analüüsitud. Aruandes on välja toodud tugevused ja parendusettepanekud.

⁴¹ Õppenõukogu 30.08.2024 koosoleku protokoll nr 6.

⁴² Õppenõukogu 30.08.2023 koosoleku protokoll nr 6.

⁴³ PGS, § 78 lg 1.

⁴⁴ PGS, § 78 lg 3, PGS § 71 lg 2 p 8.

⁴⁵ Direktori 17.09.2019 käskkiri nr 1-2/4.

⁴⁶ Hoolekogu 19.06.2019 protokoll (numbrita).

Koolis koostatakse igal aastal põhjalik aastaaruanne. Järelevalves esitati kolme viimase õppeaasta aruanded (2021/2022; 2022/2023; 2023/2024). Õppeaasta aruanded on mahukad ja välja on toodud parendusvaldkonnad, nt 2023/2024 on ühe parendusvaldkonnana nimetatud „Võtta tööle eripedagoog 1,0 kohaga“.

Juhtkonna sõnul töötas koolis eripedagoog 2024/2025. õppeaasta esimesel semestril, kuid alates teisest semestrist spetsialisti enam ei tööta. Vajadus tugiteenuse osas on olemas ning eripedagoogi otsitakse.

Eelmise õppeaasta aruandest selgub, et koolis toimus TORE programmi raames koolitus kahele õpetajale ning valitud õpilastele, mille raames õpiti arendama sotsiaalselt sobilikke suhtlemisviise, tagamaks sotsiaalselt turvalisemat keskkonda. Õppeaasta aruannetes on tehtud ülevaatlilikud kokkuvõtted ja vajadustest tulenevalt välja toodud parendusvaldkonnad.

Turvalisuse teemad, mida on nimetatud aruandes välja toodud, on seotud netiturvalisusega – tehti koolitus lastevanematele; koolimaja rõdu turvalisuse tagamine, mis on välja toodud parendusettepanekuna ning tegeleti ka kriisiplaani kaasajastamisega. Lisaks on oluline roll kunstiteraapial, mida eelmisel õppeaastal pakuti 11 õpilasele.

2023/2024. õppeaasta aruandes on välja toodud statistilised andmed ja analüüs. Iga alapunkti all on esitatud parendusettepanekud. Aastaaruanne on põhjalik ning toetab üldtööplaani koostamist.

3.2. PGSi⁴⁷ kohaselt tuleb koostada kooli järjepideva arengu tagamiseks kooli arengukava, mis koostatakse vähemalt kolmeks aastaks ning milles määratakse kooli arengu eesmärgid ja põhisuunad. PGSi⁴⁸ kohaselt valmistatakse arengukava ja selle muudatused ette koostöös hoolekogu, õpilasesinduse, õppenõukogu ning ekspertidega koolist või väljastpoolt kooli. Arengukava peab kinnitama kooli pidaja. Arengukava koostamise ja elluviimise eest vastutab direktor.⁴⁹ Kooli pidaja⁵⁰ on kinnitanud kooli arengukava aastateks 2024–2028.

Arengukavas on valdkonnas huvigrupid välja toodud toetavad tegevused, mida oodatakse lastevanematelt ja vallavalitsuselt. Vallavalitsuselt oodatakse tugispetsialistide tagamist. Valdkonnas õppimine ja areng on üks eesmärk „Kooli õpilased on motiveeritud“ ja õpilaste motiveerivateks tegevusteks: õpilased õpivad ennastjuhtivalt; õpilaste omaalgatuse arendamine, sh traditsioonilised üritused; osalemine rahvusvahelistes projektides ja ERASMUS+ tegevustes; õpilasesinduse tegevuse arendamine ning järjepidev juhendamine; Andekate õpilaste märkamine ja toetamine.

Turvalisuse osas on välja toodud tegevused, mis toetavad õpilaste, õpetajate vaimse ja füüsilise heaolu tagamist, nt kriisiplaani kaasajastamine, TORE programm, kunstiteraapia. Kõik need tegevused on juba rakendunud ning nendega tegeldakse edasi. Fookuses on kvalifikatsiooniga õpetajate tööle võtmine ja tugiteenuste tagamine õpilastele ning ka tugispetsialistide poolt õpetajate nõustamine.

Kehtivas arengukavas on välja toodud sisehindamises selgunud parendusvajadused ning on

⁴⁷ PGS, § 67 lg 1.

⁴⁸ PGS, § 67 lg 2.

⁴⁹ PGS, § 71 lg 2 p 1.

⁵⁰ Saue Vallavalitsuse 07.02.2024 korraldus nr 87.

planeeritud eesmärgid ja tegevused arengukava perioodiks.

3.3. Kooli arengukava viiakse ellu üldtööplaani kaudu. Üldtööplaani on koolidokument, milles tuleb määratleda kooli ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes kooli arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise aasta töö kokkuvõttest.⁵¹ Üldtööplaani tuleb vormistada alapunktideni vastavalt tegevusvaldkondadele. Igas alapunktis tuleb määratleda ülesanded, tegevused, vastutajad ja tähtajad.⁵² Üldtööplaani peab kooli õppenõukogu kinnitama iga õppeaasta alguseks.⁵³ Õppenõukogu on kooli üldtööplaani enne õppeaasta algust kinnitanud.⁵⁴

Eestvedamise valdkonnas on välja toodud tegevusena sotsiaalpedagoogi, eripedagoogi ja psühholoogi töökorralduse täpsustamine, tähtajaks on märgitud 30.09.2024. Sama tähtajaga on märgitud ka õpetajate abide rolli täpsustamine ja määramine.

Juhtkonna sõnul olid nimetatud tegevused väga olulised ning vajasisid tähelepanu just õppeaasta alguses ja need tegevused said märgitud tähtajaks tehtud.

Õppekasvatuse protsessi valdkonnas on üheks ülesandeks enastjuhtiva õpilase toetamine ja tegevusteks on nt koduõppepäevad; loovtööprotsess 1.–8. klassini; kooli kogunemiste sidumine klassijuhataja tunniga nädala eelhäälestamiseks, eesmärgistamise ja analüüsi õpetamiseks.

Juhtkonnaga vestlusest selgus, et enastjuhtiva õppija toetamine on fookuses nii arengukavas kui ka konkreetsemalt üldtööplaanis, kus iga-aastaselt tuuakse välja erinevad tegevused, mis toetavad eesmärgi täitmist. Nt koduõppepäevad, kus antakse kindlad ülesanded, mis on seotud loovtööga. Loovtööde tegemist ja selle protsessi osadega harjumist alustatakse 1. klassis. Koolis peetakse oluliseks, et õpilane saaks kolmandas kooliastmes loovtöö tegemisega hästi hakkama ning seega alustatakse tegevustega juba esimeses kooliastmes.

Õpilaste arengu toetamiseks toimuvad sotsiaalsete oskuste tunnid väikeklassidele, osaletakse „TORE“ ja „Rohelise kooli“ projektis. Juhtkonna sõnul on projektid huvitavad ning õpilased osalevad meelsasti.

4. Õpilaste arengu toetamine

4.1. PGS⁵⁵ näeb ette, et kvaliteetne üldharidus järgib kaasava hariduse põhimõtteid ning et kool lähtub õppe korraldamisel nendest põhimõtetest. Tulenevalt õpilase individuaalsest vajadusest tuleb tagada õpilasele koolis võimete kohane õpe, tugi õpetajate ja teiste spetsialistide koostöös.

PGS⁵⁶ sätestab, et kool rakendab koolivälise nõustamismeeskonna (edaspidi *KVNM*) soovitusel kohaselt ja vanema kirjalikul nõusolekul õpilasele tõhustatud tuge või erituge. Järelevalve ajal õppis koolis 32 õpilast, kellele *KVNM* on soovitanud tõhustatud toe rakendamist ja kaks õpilast, kellel on eritoe soovitus. Tavaklassides õpib neli õpilast, kellel on tõhustatud toe soovitus.

⁵¹ Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 4.

⁵² Haridus- ja teadusministri 25.08.2010. a määrus nr 52 „Kooli õppe- ja kasvatusalastes kohustuslikes dokumentides esitatavad andmed ning dokumentide täitmise ja pidamise kord“, § 5 lg 1.

⁵³ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 2.

⁵⁴ Õppenõukogu 30.08.2024 protokoll nr 6.

⁵⁵ PGS, § 6 lg 1; § 46 lg 9.

⁵⁶ PGS, § 48 lg 1.

Õppekava punktis 3 on välja toodud loetelu, mis toetab õppekeskkonda ja õppimise käsitlust, nt sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere; hoidutakse õpilaste sildistamisest ja nende eneseusu vähendamisest; välditakse õpilastevahelist vägivalda ja kiusamist; luuakse õhkkond, mis rajaneb inimeste usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel.

Juhtkonna sõnul ei ole füüsilise vägivalda juhtumeid viimasel ajal esinenud. Suurem probleem oli seoses digivahenditega ja väljaspool kooli toimunud kiusamisjuhtumitega. Viimase väljaspool kooli toimunud juhtumiga tegeles ka politsei. Vaimse vägivalda juhtumite korral toetatakse sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi poolt, pöörduda saab kogu koolipere.

Kooli õppekavas on märgitud, et pikapäevarühmas osalevad kõik koolibussidega liikuvad õpilased 1.–4. klassist. Lisaks pakutakse koolis psühholoogi, sotsiaalpedagoogi ja eripedagoogi nõustamist. Juhtkonna sõnul saavad pikapäevarühmas käia kõik õpilased, kes ise seda soovivad, õpetajad on olemas.

Koolis tagatakse tugiteenuseid, kuid mitte kõikidele õpilastele. Eripedagoogi teenus ei ole tagatud 25 õpilasele, logopeedi teenus 7 õpilasele. Sotsiaalpedagoogi teenus on koolis tagatud, kuid kaks õpilast seda teenust ei saa ning üks õpilane, kellele see ette on nähtud, ei saa ka psühholoogi teenust.

Vestluses tugispetsialistidega selgus, et sotsiaalpedagoogi ja psühholoogi teenus on koolis kombineeritud ning mõned õpilased on ühest või teisest teenusest loobunud. Nt õpilasele on määratud psühholoogi teenus, kuid temale sobib paremini sotsiaalpedagoog, siis on teenust kombineeritud.

Lisaks pakutakse õpilastele kunstiteraapiat. Ettepanek nimetatud toe pakkumiseks tuleb klassijuhatajalt. Kunstiteraapiat saavad enamjaolt eriklassi õpilased ja tegemist on individuaalse teraapiaga, mis on ressursimahukas. Koolis pakutakse ka ratsutamisteraapiat, sellel aastal on saanud seda vähesed õpilased, sest puudub spetsialist, kuid see on õpilasi toetav teraapia.

4.2. Seaduses⁵⁷ on sätestatud, et direktor peab määrama haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi *HEVKO*), kelle ülesanne on korraldada koolisisest meeskonnatööd, mida on vaja õppe ja arengu toetamiseks, ning koordineerida koolivälises võrgustikutöös osalemist. *HEVKO* peab toetama ja juhendama õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustama vanemat ning tegema õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.⁵⁸ Direktor peab määrama⁵⁹ koolis isiku, kes vastutab tuge vajava õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardi (edaspidi *IAJK*) täitmise eest.

Järelevalves selgitas direktor, et koolis töötab *HEVKO*, kelle ülesanded on välja toodud töölepingu lisa olevas ametijuhendis. *HEVKO* vastutab ka *IAJK*-de täitmise eest.

⁵⁷ PGS, § 46 lg 2.

⁵⁸ PGS, § 46 lg 3.

⁵⁹ PGS, § 46 lg 7

4.3. PGSi⁶⁰ kohaselt tuleb õpilasega tema arengu toetamiseks korraldada vähemalt üks kord õppeaastas arenguveestlus. PGSi⁶¹ kohaselt peab arenguveestluse korraldamise tingimused ja korra kehtestama kooli direktor, esitades need enne kehtestamist arvamuse andmiseks õppenõukogule ja hoolekogule. PGS⁶² sätestab, et arenguveestlusel peavad osalema õpilane, klassijuhataja ja piiratud teovõimega õpilase puhul vanem.

Kooli direktor on kinnitanud arenguveestluste läbiviimise korra.⁶³ Hoolekogu ülesanne on anda aramus arenguveestluse korraldamise tingimuste ja korra eelnõu kohta.⁶⁴ Õppenõukogu annab arvamuse õpilasega läbiviidava arenguveestluse korraldamise tingimuste ja korra kohta.⁶⁵

Hoolekogule ja õppenõukogule ei ole eelnevalt arenguveestluste läbiviimise korda arvamuse andmiseks esitatud.

Arenguveestluste läbiviimise kord on koolis kehtestatud õppekava lisa kodukorra lisana. Antud dokument on sellest tulenevalt kodukorra osa, kuigi võiks olla eraldiseisev dokument.

Juhtkonna selgituste kohaselt on arenguveestluste läbiviimise kord kehtestatud aastaid tagasi ning arvamuse avaldamiseks siis ka esitatud.

Järelevalves ei esitatud dokumente, millest nähtus hoolekogu ja õppenõukogu arvamuse andmist arenguveestluste korrale.

Õppenõukogus⁶⁶ on tehtud arenguveestluste kokkuvõte, millest selgub, et 2023/2024. õppeaastal viidi õpilastega arenguveestlused läbi kõikides klassides. Arenguveestlusele ei tulnud mõned õpilased koos vanematega 5., 7. ja 8. klassist ning nendega võeti uuesti ühendust sobiva aja leidmiseks.

Juhtkond kinnitas ja kooli dokumentidest selgus, et kõikide õpilastega on arenguveestlused eelmisel aastal läbi viidud ning ka eKoolis on kokkuvõtted esitatud.

Arenguveestluste läbiviimise korra kohaselt toimuvad arenguveestlused üks kord õppeaastas II poolaastal ning osalevad õpilane, klassijuhataja ja lapsevanemad. Korra kohaselt täidavad 1.–6. klassi õpilased eelnevalt küsimustiku koos lapsevanemaga. 7.–9. klassi õpilane analüüsib iseseisvalt eKooli keskkonnas iga semestri lõpus oma õppeedukust, sotsiaalseid oskusi, õpioskusi ning seab eesmärgid järgmiseks semestriks.

Juhtkond selgitas, et täna ei täida 7.–9. klassi õpilased eneseanalüüsi lehti iga semestri lõpus ja selliselt arenguveestluste läbiviimise korras sõnastatu täna ei toimi.

Vestluses õpilaste ja vanematega selgus, et arenguveestlused toimuvad igal aastal ning osalevad õpilane, lapsevanem ja õpetaja. Vanemate sõnul igal aastal küsimustikke ei täideta.

⁶⁰ PGS, § 37 lg 5.

⁶¹ PGS, § 37 lg 7, § 71 lg 2 p 9.

⁶² PGS, § 37 lg 6.

⁶³ Direktori 30.08.2022 käskkiri nr 1-2/5/2022.

⁶⁴ PGS, § 73 lg 1¹ p 11.

⁶⁵ Haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määrus nr 44 „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“, § 2 p 8.

⁶⁶ Õppenõukogu 10.06.2024 protokoll nr 4.

4.4. PGS⁶⁷ näeb ette, et õpilase toevajaduse väljaselgitamise tulemused, õpetajate tähelepanekud, tugispetsialistide ning KVNMI antud soovitusel, rakendatud teenused ja tugi ning hinnang nende tulemuslikkuse kohta kantakse IAJK-le. Lisaks sellele tuleb IAJK-l vormistada õpilase toetamisega seotud kokkulepped vanema ja kooli vahel.

Koolis on koostatud IAJK-d kõigile tugiteenust saavatele õpilastele ja neid õpilasi on kokku 68. Juhtkonna sõnul koostatakse IAJK toega õpilastele ja ka neile õpilastele, kelle kohta tuleb õpetajalt märkamine, et õpilasel on õpi- või käitumisraskus.

4.5. Kool võib teha muudatusi või kohandusi õpilase õppeajast, õppesisust, õppeprotsessist ja õppekeskkonnast⁶⁸, selleks koostatakse õpilasele IÕK, mis on sisuliselt töövahend õppe planeerimiseks ning milles on oluline ära märkida, mida õpetatakse õpilasele teisiti ja kuidas töö on planeeritud.

PGS⁶⁹ sätestab, et kooli õppekava kehtestab direktor. Kuna IÕK teeb konkreetse õpilase jaoks muudatused kooli õppekavas ning see ongi tema jaoks õpingute aluseks olev õppekava, kehtivad sellele samad kinnitamise nõuded nagu kooli õppekavale. PGSi ei ole peetud vajalikuks korrata, et IÕK-le kehtivad samad kinnitamise nõuded, sest see tuleneb PGSi struktuurist, mille kohaselt PGSi § 18 (IÕK) täpsustab sellele eelnevat § 17 (õppekava) IÕK-ga seotud erisuste osas.

Kooli õppekavas⁷⁰ on välja toodud põhikooli lihtsustatud õppekava kasvatuslikud eesmärgid ja sihid, mille kohaselt on lihtsustatud õppe põhiülesanne toetada ja suunata tõhustatud või erituge vajava õpilase arengut ning vajadusel koostatakse õpilasele IÕK.

EHISE järgi on IÕK rakendamine kõikides ainetes märgitud viiele õpilasele. IÕK rakendamine üksikutes ainetes on märgitud 35 õpilasele.

Direktori käskkirjaga⁷¹ on kinnitatud IÕK rakendamine 37 õpilasele. Neljale õpilasele on kinnitatud IÕK kõikides ainetes. Kolmele õpilasele on IÕK määratud koos vähendamisega.

Kahele õpilasele, kes on vanema soovil koduõppel, on lapsevanem soovinud ka IÕKd kõikides ainetes. IÕKd on koostatud.

Juhtkonna selgituste kohaselt vaadatakse IÕKd üle kaks korda aastas. Õppenõukogu jälgib õpilaste õpitulemusi ja koostöös hinnatakse toe tõhusust ning õppenõukogus teeb õpetaja ülevaate õpilase edasijõudmisest.

4.6. PGSi⁷² kohaselt võib õpilase õppekavas sõnastatud eesmärkide täitmiseks ja talle vajaliku toe pakkumiseks lisaks tavaklassidele moodustada eriklasse. Õpe eriklassis peab olema õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud ning järgida tuleb HEV-õpilase õppe koordineeri või KVNMI või mõlema soovitusi.

Eriklassis viiakse tõhustatud tuge saavate õpilaste õppetööd läbi kuni 12 õpilasega ja erituge

⁶⁷ PGS, § 46 lg 7.

⁶⁸ PGS, § 18 lg 1.

⁶⁹ PGS, § 17 lg 2, § 71 lg 2 p 2.

⁷⁰ Kooli õppekava, p 1.1.

⁷¹ Direktori 01.09.2025 käskkiri nr 4-5/7.

⁷² PGS, § 46 lg 10.

saavate õpilaste puhul kuni 6 õpilasega.⁷³

Direktori käskkirjaga⁷⁴ on moodustatud 2024/2025. õppeaastaks 7 eriklassi ning nendesse on määratud 31 õpilast.

EHIS⁷⁵ andmetel ja koolis kohapeal selgus, et eriklassis õpib 31 õpilast, kuid märke õppimise kohta eriklassis on 30 õpilasel. Eriklasside on kokku 7 (1., 4., 5., 6., 7., 8., 9.) ja nendes klassides on 28 õpilasel tõhustatud toe otsus, 2 õpilasel eritoe otsus, 1 õpilane õpib kodusõppes (tervislikel põhjustel). Ühele eriklassis õppivale õpilasele pakutakse üldist tuge. Kahel õpilasel on KVNMI soovitus õppida eriklassis, kuid tegelikult nad eriklassis ei õpi, mõlemad õpilased on saanud KVNMI otsuse alles selle aasta aprillikuu lõpus. Kaks õpilast õpivad EHISe järgi eriklassis, kuid määratud neid sinna klassi ei ole.

Juhtkonna selgituste kohaselt on üks õpilane, kes ei saanud tavaklassis hakkama, temal oli ka varasemalt otsus, kuid täna enam mitte. Tegeletakse uue otsuse saamisega. Ja teine on kodusõppe õpilane.

4.7. PRÕK⁷⁶ sätestab, et õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne viimase õppeveerandi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetult juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast viimase õppeveerandi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

PRÕK⁷⁷ sätestab ka, et õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne „puudulik” või „nõrk” või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada IÕKd või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu peab kaasama otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulama ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama. PRÕKi loogika kohaselt on esmane valik IÕK või muud koolis rakendatavad tugimeetmed, siis alles täiendav õppetöö ning viimase valikuna klassikursuste kordama jätmise. Ainetes, milles trimestrihinne on „puudulik” või „nõrk”, peab kool koostama õpilasele IÕK või määrama mõne muu tugimeetme, nt eripedagoogi või muu tugispetsialisti abi, õpiabitunnid.

Täiendavale õppetööle jäeti 2022/2023. õppeaastal 23 õpilast.⁷⁸ Klassikursust kordama jäeti 2022/2023. õppeaasta lõpus üks õpilane. Täiendavale õppetööle⁷⁹ jäeti 2023/2024. õppeaastal 34 õpilast. 2023/2024. õppeaastal on õppenõukogu teinud otsuse⁸⁰ jätta klassikursust kordama kaks õpilast ning augustikuisel õppenõukogus⁸¹ veel kolm õpilast. Uue õppeaasta alguses 2024/2025 jätkas nendest viiest õpilasest kolm antud koolis õppetööd. Kaks nendest läksid

⁷³ PGS, § 26 lg 5.

⁷⁴ Direktori 01.09.2024 käskkiri nr 4-5/6.

⁷⁵ EHIS, väljavõte 17.04.2025.

⁷⁶ PRÕK, § 22 lg 9.

⁷⁷ PRÕK, § 22 lg 10.

⁷⁸ Õppenõukogu 9.06.2023 protokoll nr 4, otsus nr 1-3/29-3.

⁷⁹ Õppenõukogu 10.06.2024 protokoll nr 1-3/35, otsus nr 1-3/35-4.

⁸⁰ Õppenõukogu 10.06.2024 protokoll nr 1-3/35, otsus nr 1-3/35-2.

⁸¹ Õppenõukogu 30.08.2024 protokoll nr 1-3/37, otsus nr 1-3/6-2.

teistesse koolidesse.

Juhtkonna sõnul parandavad täiendavale õppetööle jäetud õpilased oma õppetulemusi ning peale täiendavat õppetööd viiakse üle järgmisse klassi. Klassikursust kordama jäävad üldiselt väga vähesed, kuid nendele õpilastele tehakse kohe ka IÕK, et toetada nende edasijõudmist.

4.8. Õpiabi rakendamine

Direktori käskkirjaga⁸² on määratud õpiabirühma kümme õpilast. Käskkirja kohaselt on ajaperioodiks märgitud 14.03.2025–31.08.2025.

Õppekava⁸³ kohaselt selgitatakse õpiabi vajavad õpilased välja esimese õppeveerandi uuringute põhjal koostöös klassi- ja aineõpetajatega. Õppekavas on kirjeldatud, et õpiabiõpetaja avab vajadusel õpilasele vaatluskaardi, mida täidetakse koostöös aineõpetajate, klassijuhatajaga.

Õpiabi pakuvad koolis õpetajad ja ka pikapäevarühma õpetajad. Kõik õpilased, kes õpiabi vajavad, seda ka saavad, selgitas juhtkond.

4.9. Tugiteenuste ja -meetmete dokumenteerimine

Vastavalt EHISe põhimäärusele⁸⁴ kantakse põhiharidust omandavate õpilaste kohta õpilaste alamregistrisse hariduslikud erivajadused, toe liik, tugiteenused ja KVNMI soovitusel andmed.

Koolis on kanded EHISesse korrektselt teostatud.

4.10. Ettepanekud direktorile

4.10.1. Tuua kõikides individuaalsetes õppekavades põhjalikumalt välja hindamine ning jälgida, et hindamispehmused oleksid sõnastatud arusaadavalt.

4.10.2. Hinnata kehtivas arenguevestluste korras olevate alapunktide kasutamist ja olulisust ning kaaluda võimalust arenguevestluste läbiviimise korra kehtestamist eraldiseisva dokumendina.

4.11. Ettekirjutus pidajale

Kehtestada arenguevestluste korraldamise tingimused ja kord vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikele 7 ja § 73 lg 1¹ punktile 11 ning haridus- ja teadusministri 23.08.2010. a määruse „Kooli õppenõukogu ülesanded ja töökord“ § 2 punktile 8. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

5. Tugispetsialistide teenuse tagamine

5.1. PGSi⁸⁵ kohaselt peab õpilasele koolis vajadusel tagama tasuta vähemalt eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi (edaspidi *tugispetsialistid*) teenus.

Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja rakendamise kord on sätestatud haridus- ja teadusministri määrusega.⁸⁶ Korra⁸⁷ kohaselt ei ole tugispetsialisti tööülesandeks ainult töö õpilastega, vaid ta

⁸² Direktori 14.03.2025 käskkirja nr 4-5/3.

⁸³ Kooli õppekava, p 6.1.

⁸⁴ Vabariigi Valitsuse 05.08.2004. a määrus nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“, § 26 lg 2 p-d 16, 40, 41, 71.

⁸⁵ PGS, § 37 lg 2.

⁸⁶ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“.

⁸⁷ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“, § 2 lg 2 p 2.

nõustab ja toetab õpetajat õpilase õppe- ja arendustegevuste planeerimisel ning läbiviimisel, õpilasele sobiva õppemethodika ja õppevormi leidmisel, sobilike õppematerjalide, abivahendite valimisel ja kohandamisel ning individuaalse õppe korralduse kava või õppekava koostamisel. Samuti on tugispetsialistide töös oluline roll vanemate nõustamisel ja toetamisel.⁸⁸

EHIS⁸⁹ andmetel töötavad koolis psühholoog (0,35 koormus), logopeed (0,5 koormus) ja sotsiaalpedagoog (0,25 koormus). Psühholoogi kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele. Logopeedi ja sotsiaalpedagoogi kvalifikatsioon vastab kehtestatud nõuetele. Eripedagoogi koolis ei tööta. Logopeedi teenust sellel õppeaastal ei osutatud, sest logopeedi töösuhe on peatatud.

2024/2025. õppeaastal ei ole tagatud õpilastele logopeedi ja eripedagoogi teenus.

5.2. Ettekirjutused pidajale

5.2.1. Tagada koolis eripedagoogi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2 ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74¹ lõikest 7. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

5.2.2. Tagada koolis logopeedi teenuse osutamine kvalifikatsiooninõuetele vastava tugispetsialisti poolt, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 37 lõikest 2. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

Ärakuulamisel selgitas pidaja, et asutuse eelarves on tugispetsialistide teenuse tagamiseks raha olemas. Töökuulutused nii eripedagoogi kui ka logopeedi leidmiseks on kogu aeg üleval, aga ei ole ühtegi kvalifikatsioonile vastavat tööle soovijat.

Selgitame, et seadusest tulenevalt on kooli pidajal kohustus tagada õpilasele koolis tasuta tugispetsialisti teenus.

6. Õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsioon

6.1. Järelevalves kontrolliti kooli õppe- ja kasvatusala töötajate kvalifikatsiooni vastavust PGSSis⁹⁰ sätestatule ning võrreldi EHISesse⁹¹ kantud andmete vastavust kvalifikatsiooni tõendavatele dokumentidele.

6.2. PGS⁹² sätestab põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja kvalifikatsiooninõuded, milleks on magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon, õpetajakutse ning eesti keele oskus vastavalt keelseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

Järelevalve ajal töötas koolis 27 õppe- ja kasvatusala töötajat, kelle kvalifikatsioonile on kehtestatud nõuded. Kooliosas töötasid direktor, kaks õppejuhti, sotsiaalpedagoog, psühholoog, logopeed ja 21 õpetajat. Sotsiaalpedagoog ja psühholoog on tööle vormistatud kohaliku omavalitsuse tugikeskuse tugispetsialistidena ning töötavad antud koolis osalise koormusega. Direktor ja mõlemad õppejuhid töötavad koolis ka õpetajatena. Kvalifikatsiooninõuded on täitmata viiel õpetajal.

Kvalifikatsiooninõuetele vastas 22 (81%) õppe- ja kasvatusala töötaja kvalifikatsioon.

⁸⁸ Haridus- ja teadusministri 21.02.2018. a määrus nr 4 „Tugispetsialistide teenuse kirjeldus ja teenuse rakendamise kord“, § 2 lg 2 p 5.

⁸⁹ EHIS, väljavõte 13.05.2025.

⁹⁰ PGS, § 74¹.

⁹¹ EHIS, väljavõte 13.05.2025.

⁹² PGS, § 74¹ lg 4.

Õppe- ja kasvatusala töötajate nimekiri, kelle kvalifikatsioon ei vasta seaduses sätestatud nõuetele, on esitatud lisas 3.1.

6.3. Koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv peab nende läbiviidava õppe- ja kasvatusgevuse mahust lähtuvalt olema piisav, et tagada kooli õppekavas määratud õpiesmärkide täitmine ning õpitulemuste saavutamine.⁹³

Koolis annavad õpetajad kokku 370 tundi. Neist 306 (83%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

I kooliastmes on 107 tundi, millest 89 (83%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

II kooliastmes on 123 tundi, millest 101 (82%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

III kooliastmes on 140 tundi, millest 116 (83%) annavad kvalifikatsiooniga õpetajad.

6.4. Õpetajatega, kelle kvalifikatsioon pole nõuetekohane, saab sõlmida vaid tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks. PGS⁹⁴ sätestab, et kui õpetaja vaba ametikoha täitmiseks korraldatud konkursil ei leita kvalifikatsiooninõuetele vastavat õpetajat, võib direktor sõlmida tähtajalise töölepingu kuni üheks aastaks isikuga, kellel on vähemalt keskharidus, kelle kvalifikatsioon ja pedagoogiline kompetentsus on piisavad, et tagada kooli õppekavas määratud õpiesmärkide täitmine ja õpitulemuste saavutamine, ning kelle eesti keele oskus vastab keeleseaduses ja selle alusel kehtestatud nõuetele.

PGSi⁹⁵ kohaselt peab direktor korraldama õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks avaliku konkursi. Kooli hoolekogu kehtestab kooli õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusalal töötavate isikute ametikohtade täitmiseks korraldatava konkursi läbiviimise korra.⁹⁶

Kooli hoolekogu on andnud kooskõlastuse⁹⁷ dokumendile „Ruila Põhikooli avaliku konkursi läbiviimise kord“, direktor on dokumendi käskkirjaga⁹⁸ kinnitanud. Ruila Põhikooli avaliku konkursi läbiviimise kord ei ole õiguspäraselt kehtestatud, sest korda ei ole kehtestanud hoolekogu.

Konkursi korra kohaselt töötab koolis konkursikomisjon, mille liikmeteks on direktor, kooli õppealajuhataja, lasteaia õppealajuhataja ja HEV-koordinaator. Komisjoni otsused protokollitakse. Vaba ametikoha konkursid on toimunud korrast lähtuvalt.

6.6. Ettekirjutus pidajale

Tagada õppealajuhataja, õpetajate, tugispetsialistide ning teiste õppe- ja kasvatusala töötajate vaba ametikoha konkursi korra kehtestamine, lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74 lõikest 6 ja § 73 lõike 1 punktist 8. Täitmise tähtaeg: 01.10.2025.

Ärakuulamisel selgitas pidaja, et korra kehtestamine on hoolekogu ülesanne ning pidaja ei saa sundida ega ka vastava korra kehtestamist tagada. Pidaja toob välja, et hoolekogu on

⁹³ PGS, § 74 lg 9.

⁹⁴ PGS, § 74 lg 7.

⁹⁵ PGS, § 74 lg 6.

⁹⁶ PGS, § 73 lg 1¹ p 8.

⁹⁷ Hoolekogu 13.06.2018 protokoll (numbrita).

⁹⁸ Direktori 15.06.2018 käskkiri nr 1-3/49.

demokraatlikult valitav lapsevanemate esindusorgan koolis ja kehtestab korra vastavalt hoolekogu otsusele.

Selgitame, et pidaja kehtestatud korra alusel moodustatakse hoolekogu ning kehtestatakse hoolekogu töökord. Pidajal on õigus nõuda hoolekogult ülesannete täitmist. Ülesannete mittetäitmisel on pidajal õigus hoolekogu koosseis tunnistada kehtetuks ning kinnitada uus koosseis.